

Gorter en Schabe

De familienaam **Gorter** komt eigenlijk van oudsher niet in Staveren voor, maar tijdens de invoering van de burgerlijke stand wordt de naam wel in Staveren aangenomen. Omdat er een merkwaardige geschiedenis aan vast zit is de oorsprong van de naam hier uitgewerkt.

Anne Geerts , geb. Warns 28-8-1751, ged, Warns en Scharl 29-8-1751, † Staveren 1801 (speciekohier 1801: nr. 6, Anne Geerts overleden, de weduwe naar nr. 96), zoon van Geert Annes, schoolmeester en Aaltie Simkesdr, otr. Sneek 3-6-1780, tr. Sneek 30-6-1780 Trijntje Christiaans (beiden van Sneek).

Anne Geerts overleed in 1801 te Staveren en heeft daarom de registratie van familienamen niet mee kunnen maken, waardoor het volgende kon gebeuren:

Naamsaanneming Staveren 1811, deel 1 folio 34 verso (Tresoar): Op 28 december 1811 verklaart Trijntje Cristiaans te Staveren dat ze de familienaam **Gorter** voor haar en haar kinderen aanneemt. Haar kinderen zijn: Geertje 23 te Franeker, Geert 13, Hiltje 25, Jantje 20, Beets 18, Sibbeltje 12 te Staveren. Zij tekent met een kruisje. Trijntje is dus weduwe.

Trijntje Christiaans Schabel, ged. Hoogezand 8-4-1759 (d.v. Christiaan Peters Schabel en Hilligje Roels), otr. (gerecht en hervormd) Sneek 3-6-1780, tr. Sneek 25-6-1780, † Franeker 25-9-1843 (als Anne Christiaans **Schaafsma** (!), oud 83 jaar (1843-83=ca 1760), geb. Stav. (!), weduwe van Anne Gorter, d.v. Christiaan **Schaafsma** en Hiltje Voets, beiden overl.). Schabel werd dus Schaafsma!

In Hoogezand werden nog vier kinderen van Christiaan Schabel gedoopt: Fennigjen 1761, Roelfje, 1763, Pietertje, 1765, Barber, 1768. In 1770 trouwt te Veendam (huw. contr) Elsjen Christiaans **Schabel**. Bij de getuigen: haar vader, Christiaan Schabel en broer en zuster: Michiel en Fennigjen. Elsien was ca 1745 geboren in Kalkwijk (Hoogezand) en Michiel rond 1748.

Memories kantoor Harlingen, Filmnummer: 118 (Tresoar):

Trijntje Christiaans **Schaafsma**, 83 jr; geboren Stav., wonende te Franeker, overleden op 25-9-1843, wed. Anne Gorter; moeder van Hiltje (vrouw van Barend van Kammen, spinbaas), Geertje en wijlen Jantje Annes Gorter (vrouw van Klaas Annenga, arbeider; moeder van Antje en minderjarige Trijntje en Sibbeltje Klazes Annenga).

Haar eigen opgegeven familienaam **Gorter** wordt niet gebruikt. De familienaam van haar vader ook niet. Anne Geerts voert de naam **Muizelaar**. Deze naam is afkomstig van zijn moeder. De familie **Muizelaar** of **Muselaar** komt uit Warns.

Trijntje Christiaans woonde in 1829 op 't Achterom als weduwe met de achternaam **Muiselaar**. In hetzelfde huis woonde ook Maike Feytes, 49 jaar oud en Feykje 6 jaar oud in onecht geboren:

Boek "Stavoren 1740 - 1840" Studiegroep Oud Staveren blz. 142:

Zuidooster kwartier, SOQ, Wijk A 57 (op 't achterom)

1829	Sijbolt Gerrits Visser,	38 jaar,	Warns, turfdrager
	Hiltje Annes Muizelaar ,	43 jaar,	St. Annaparochie
	Aaltje Muizelaar,	18 jaar	
	Trijntje Christiaans Muiselaar ,	66 jaar,	Drachten , weduwe [1829 - 66 = * 1763]
	Maike Feytes,	49 jaar,	Stavoren
	Feykje,	6 jaar,	in onecht geboren

De hierboven genoemde Trijntje Christiaans Muiselaar zou geboren zijn in Drachten, maar dat blijkt nu onjuist te zijn, want zij werd immers in Hoogezand geboren ⁽¹⁾. De beschrijving moet destijds in het stadhuis zijn gemaakt, want er woonde tot 1828 in Staveren een naamgenoot, Trijntje Christiaans, die rond 1765 mogelijk in Drachten werd geboren. De familienaam van deze Trijntje Christiaans was **Borget** en zij trouwde in 1804 met Gerrit Oeges. Er is dus sprake van een persoonsverwisseling!

Zoals we eerder zagen tijdens de registratie van de familienaam bleek dat Trijntje uit haar huwelijk met Geert zeker zes kinderen had die officieel de naam **Gorter** kregen.

Eigenaardig is dat drie van deze kinderen de naam **Muizelaar** of **Muselaar** gaan gebruiken. De andere drie houden vast aan de naam Gorter.

Het wordt nog merkwaardiger want in de overlijdensakte van haar twee dochters die de naam **Gorter** hadden gehouden werd genoteerd dat Trijntje de familienaam **Schabe** of **Schabels** had.

Opmerkelijk is dat zij tijdens haar leven niet één keer vermeld staat met haar juiste familienaam.

Nog even terug naar de herkomst van de naam **Gorter**. Anne Geerts kwam in 1790 van Sint Annaparochie naar Staveren op nummer 192 (speciekoher). In 1796 woonde hij naast of op de Gortmakerij van dominee W. Heineman op nummer 215. **Anne Geerts had dus het beroep gorter**.

Kinderen van Anne en Trijntje:

1. Aaltje Annes, geb. Sint Annaparochie 17-3-1781, ged. Sint Annaparochie 8-4-1781 (dochter van Anne Geerts en Trijntje Christiaans), overl. vóór 1811.
2. Hiltje Annes (**Muizelaar**), geb. Sint Annaparochie 17-3-1781, ged. Sint Annaparochie 8-4-1781 (dochter van Anne Geerts en Trijntje Christiaans), † Franeker 15-1-1847 (als Hiltje **Gorter**), tr. (1) Stav. 17-11-1822 (als Hiltje Annes **Muselaar**) Sijbolt Gerrits Visser. In de huwelijksakte staan haar ouders: Anne Geerts en Trijntje Christiaans. Hiltje **Muizelaar** woonde in 1829 Stav. op 't Achterom, zij was gehuwd, tr (2) Stav. 18-9-1831 Baent Hannes van Kammen, spinbaas, † Franeker 5-12-1855.
3. Kristiaan Annes, geb. Sint Annaparochie 17-11-1787, ged. Sint Annaparochie 9-12-1787 (zoon van Anne Geerts en Trijntje Kristiaans), overleden vóór 1811.
4. Geertje Annes (**Gorter**), geb. St. Annaparochie 17-10-1785, ged. Sint Annaparochie 6-11-1785 (dochter van Anne Geerts en Trijntje Kristiaans), † Franeker 25-5-1848 (als Geertje Annes **Gorter**, dochter van Anne Geerts **Gorter** en Trijntje Christiaans **Schabels**). Geertje woonde in 1811 al in Franeker toen haar moeder de naam **Gorter** liet registreren. Zij huwde en kreeg een dochter Marijke die op 14-6-1834 in Franeker trouwde.
5. Jantje Annes (**Gorter**), geb. Stav. 8-1-1790, ged. Stav. 7-1-1790 (dochter van Anne Geerts en Tryntje Kristiaans), † Franeker 24-12-1842 (als Jantje **Gorter**), tr. Franeker 17-5-1818 Klaas Jurjens Anninga, abeider (zij als dochter van Anne Geerts Gorter en Trijntje Christiaans).
6. Beits Annes **Muselaar**, geb. Stav. 26-7-1792, ged. Stav. 12-8-1792 (dochter van Anne Geerts en Tryntje Kristiaans), † Stav. 4-11-1850 (Beitske Annes **Muselaar**, 57 jaar, vrouw, gehuwd, dochter van Anne Geerts Muselaar en Trijntje Christiaans **Schabe**), tr. Stav. 14-7-1824 Feike Cornelis Harkema, † Stav. 1-4-1865.
7. Sibbeltje Annes, geb. Stav. 14-12-1794, ged. Stav. 15-2-1795 (dochter van Anne Geerts en Tryntje Kristiaans), overleden vóór september 1800.
8. Geert Annes (**Gorter**), geb. Stav. 30-1-1798, ged. Stav. 11-2-1798 (zoon van Anne Geerts en Tryntje Kristiaans), † Stav. 2-4-1818 (als Geert Annes **Gorter**, zoon van Anne Geerts en Trijntje Kristiaans **Schabers**, ongehuwd).

---

¹ Met dank aan Rene Kerstholt uit Duitsland die ons op de persoonsverwisseling wees en ons de overlijdensakte uit 1848 van Trijntje Christiaans Schaafsma stuurde.

9. Sibbeltje Annes (**Muselaar**), geb. Stav. 9-9-1800, ged. Stav. 28-9-1800 (dochter van Anne Geerts en Tryntje Kristiaans), † Stav. 31-1-1827 (als Sibbeltje **Muselaar**, 26 jaar, dochter van Anne Geerts **Muselaar** en Trijntje).
-

Wat betreft de naam "**Schabe**" (incl. andere schrijfwijzen): Uit het herv. doop- en trouwboek van Leeuwarden: ged. Leeuwarden 2-12-1677 Anna Catharina, d.v. Joris Rykes en Marijke Joris. De 2de getuige is Trijntje **Schaberts**, de 3de is Jahem van Ratenou.

Ook in Ferwerderadeel kwam in het begin van de 19^e eeuw deze naam nog voor.

De familie Schabels komt van origine uit Zwitserland en is doopsgezind: Peter Schabel (Tschabold), de zoon van Hans Tschabold en Verena Ruchti werd gedoopt te Steffisburg op 26-12-1686 ⁽²⁾.

Meer gegevens over de familie Schabe of Schabel zie: [Peter Schabel \(1686-????\) » Groningse doopsgezinden » Genealogie Online](#).

***

---

² Met dank aan Yvonne Ruchti uit Frankrijk die ons op de herkomst de familie Schabe wees.